

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/22/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120206728
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oliver Kolenčík
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4120206728.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Borisa Minksa vo veci starostlivosti súdu o mal. dieťa: P. A., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky V. K., nar. XX.X.XXXX, bytom B. 1, N. a otca V. A., nar. X.X.XXXX, bytom W. XX, N., o návrhu matky dieťaťa na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, o odvolaní otca maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 14. apríla 2021, č. k. 11P/137/2020-82, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (súd prvej inštancie podľa § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ v spojení s § 3 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“) rozsudkom zo dňa 14. apríla 2021, č. k. 11P/137/2020-82 (ďalej len napadnutý rozsudok) rozhodol tak, že:

I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 11P/194/2017-27 zo dňa 12.12.2017 tak, že zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca na maloletého P. A., nar. XX.X.XXXX zo sumy 125 eur mesačne na sumu 160 eur mesačne, a to od 1.6.2020, ktoré výživné je otec dieťaťa povinný platiť k rukám matky dieťaťa vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred.

II. Zročné výživné, ktoré zo strany otca pre maloletého P. A., nar. XX.X.XXXX za obdobie od 1.6.2020 do 31.3.2021 predstavuje sumu 350 eur, súd povoľuje otcovi dieťaťa splácať v mesačných splátkach po 40 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 62 ods. 1-5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“ alebo „ZoR“).

3. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že Okresnému súdu Nitra bol dňa 10.6.2020 doručený návrh matky dieťaťa, ktorým matka dieťaťa požadovala, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého P. A., nar. XX.X.XXXX z dôvodu, že od poslednej úpravy výživného došlo u maloletého k zásadnej zmene v pomeroch, pričom ona musela maloletému počas situácie Covid 19 kúpiť počítač, mobilný telefón, aby sa mohol zapojiť do školskej výučby online. Uviedla tiež, že maloletý v súčasnej dobe prechádza fyzickým a psychickým vývinom a zvyšujú sa u neho výdavky na hygienu, záujmovú a športovú činnosť. Matka dieťaťa na pojednávaní pred súdom uviedla, že nateraz má maloletý určené výživné zo strany otca vo výške sumy 125 eur mesačne, pričom otec na syna toto výživné platí nepravidelne a neplatí ho včas, pričom jej tieto finančné prostriedky pre syna chýbajú. Uviedla, že maloletý navštevuje 7. ročník ZŠ v Nitre na Tulipánovej ulici. Vyjadrila sa k stavu pomerov na jeho strane, v rámci ktorých mu ona

musí zakupovať oblečenie, obuv, školské potreby. Uviedla, že s maloletým navštevuje naďalej MUDr. Košťurjaka - imunológa, MUDr. Gubáňovú - gastroenterologičku. Uviedla, že maloletý je alergický na peľ a trávy. Poukázala na stav, že v súčasnom období ona dosahuje príjem 643,10 eura mesačne. Naďalej býva u rodičov, pričom medzičasom jej otec zomrel. Vzdelanie dosiahla na SOU bez maturity ako knihárka, pričom vždy pracovala len v komunálnych službách a robila upratovačku. V súčasnej dobe býva matka s maloletým a jej mamou v N. v časti W. v 1 izbovom byte, v ktorom uhrádzajú nájomné vo výške sumy 420 eur mesačne.

4. Otec dieťaťa je rozvedený, má jednu vyživovaciu povinnosť a momentálne je evidovaný na ÚPSVaR Nitra ako nezamestnaný. Uviedol, že so synom sa nestretáva a nepozná pomery na jeho strane, pričom výživné na syna platí vo výške sumy 125 eur mesačne. Vlastní 3 izbový byt, v ktorom býva sám. Úhradu za bývanie platí 135 eur mesačne. Nemá vodičské oprávnenie a nevlastní žiadne motorové vozidlo. Mesačne spláca pôžičku M. a.s. v sume 129,50 eura. V minulom roku 2020 maródiť 5 mesiacov a vtedy poberal nemocenské dávky vo výške 471,40 eura, a to potom ako ukončil pracovný pomer v spoločnosti Syncreon. Uviedol, že si dá pivo väčšinou večer pri TV. Uviedol, že na jeho poslednom pracovisku nepožíval alkohol a alkohol nie je jeho kamarátom. Uviedol, že synovi by dával 80 eur a zbytok nie je problém dať vlastnému dieťaťu keď on bude znova v práci. Uviedol, že syna nevidel veľmi veľmi dávno. Otec dieťaťa chodí pravidelne na kontroly k MUDr. Eduardovi Višňovskému, a to každý mesiac preto, že sa liečil z požívania alkoholu, pričom v súčasnej dobe je v poriadku.

5. Matka v konečnom návrhu uviedla, že nech otec dá synovi 180 eur a žiadala to od neho od podania jej návrhu v tejto veci. Uviedla, že otec na výživu syna doteraz prispieva výživným v sume 125 eur. Otec v konečnom návrhu uviedol, že na syna môže prispievať sumou 80 eur, aby nemal problémy a tiež uviedol, že je dlhý kade tade a viac na syna nemôže prispievať. Kolízny opatrovník v konečnom návrhu uviedol, že na základe vykonaného dokazovania navrhol výživné zo strany otca na mal. P. A. zvýšiť zo sumy 125 eur mes. na sumu 160 eur mes. od podania návrhu matkou dieťaťa v tejto veci.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil návrh matky, odpoveď na žiadosť o zvýšenie výživného zo strany otca dieťaťa, plnomocenstvo pre zástupcu otca dieťaťa, potvrdenie ZŠ Tulipánová Nitra k pomerom u mal., potvrdenie o výške príjmu matky dieťaťa, lustrácia k osobe otca v SP ohľadom nemocenských dávok, lustrácia v SP ohľadom osoby matky a jej zamestnávateľa, správa spoločnosti Euro personal o ukončení pracovného pomeru zo strany otca dieťaťa, pracovná zmluva menovaného s uvedenou spoločnosťou, potvrdenie NKS o prijme matky dieťaťa, potvrdenie ÚPSVaR Nitra odd. služieb občanom o ukončení pracovného pomeru v skúšobnej dobe zo strany otca dieťaťa v roku 2019, potvrdenie ÚPSVaR o evidencii otca ako uchádzača o zamestnanie, správa bývalého zamestnávateľa otca dieťaťa spoločnosti Syncreon Slovakia s.r.o. a potvrdenie o prijme otca, dohoda o skončení pracovného pomeru otca v spoločnosti Syncreon, pracovná zmluva otca u uvedenej spoločnosti, ktorá bola uzatvorená na dobu neurčitú, vyjadrenie spoločnosti ABM vegetable s.r.o., Novozámocká 295, Nitra, pracovnú zmluvu, skončenie pracovného pomeru v skúšobnej dobe dňom 5.11.2019 u spoločnosti ABM vegetable s.r.o., ospravedlnenie neúčasti otca na pojednávaní zo dňa 11.1.2021, úmrtný list otca matky dieťaťa, vyjadrenie matky dieťaťa, lekárske nálezy k zdravotnému stavu mal. P., potvrdenie o aktuálnej výške príjmu na strane matky dieťaťa, spis Okresného súdu Nitra 13P/74/2019 a zistil tento skutkový a právny stav veci.

7. Vyživovacia povinnosť otca k maloletému P. A. bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu č. k. 11P/194/2017-27 zo dňa 12.12.2017. V tom čase súd zmenil rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 13P/325/2014-29 zo dňa 15.1.2015 tak, že zvýšil otcovi dieťaťa vyživovaciu povinnosť k maloletému P. A., nar. XX.X.XXXX zo sumy 100 eur mesačne na sumu 125 eur mesačne počnúc dňom 1.9.2017, ktoré výživné uložil otcovi dieťaťa platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky dieťaťa. Zročné výživné v tom čase súd vyčíslil v sume 75 eur za obdobie od 1.9.2017 do 30.11.2017, ktorú sumu zročného výživného súd povolil otcovi dieťaťa splácať v pravidelných mesačných splátkach po 10 eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. V tom čase bola matka dieťaťa zamestnaná NKS s priemerným mesačným čistým príjmom 524 eur a poberala prídavok na dieťa 23,52 eur mesačne. Žila v spoločnej domácnosti s jej rodičmi, ktorým prispievala na bývanie. Splácala úver od zamestnávateľa vo výške 500 eur v mesačných splátkach 40-100 eur v závislosti od jej finančnej situácie. Maloletý P. v tom čase navštevoval 4. ročník ZŠ na Tulipánovej ulici v Nitre. Mesačné výdavky na neho boli na cestovné 5 eur, na čitateľský krúžok 2 eurá polročne, na príspevok rodičov 15 eur ročne do školy, 3,20 eur poistenie, 8 eur pracovný zošit na anglický jazyk, 9 eur detský časopis, 10 eur exkurzia.

U maloletého v tom čase pretrvávali jeho zdravotné problémy, ktoré má od roku 2016 a matka mala s tým spojené výdavky.

8. Otec maloletého dieťaťa v tom čase bol zamestnaný v spoločnosti Proact People Slovensko s.r.o., u ktorej v mesiaci 9/2017 dosiahol príjem 294,42 eur a v mesiaci 10/2017 572,72 eur. Vyjadril sa, že jeho príjem je cca 570 eur mesačne netto. Od 1.1.2017 otec podnikal do 12.7.2017 na základe živnostenského oprávnenia v oblasti vodoinštalatérstva a kúrenárstva. Od 12.7.2017 do 12.1.2018 mal podnikateľskú činnosť pozastavenú. Od 12.7.2017 bol nezamestnaný a evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, pričom poberal DHN vo výške 117,40 eur mesačne, a to do 9/2017. V tom čase vlastnil 3 izbový byt, ktorý mal v osobnom vlastníctve. V tom čase bol stav na strane otca dieťaťa taký, že mu zanikli dve vyživovacie povinnosti k medzičasom už jeho starším plnoletým deťom V. A. a R. A., ktoré deti ukončili štúdium na VŠ. Tieto vyživovacie povinnosti mu zanikli v roku 2016.

9. Súd v čase rozhodovania o zvýšení výživného pre maloletého P. A. vychádzal zo stavu, že pomery na strane maloletého sa zmenili a rovnako sa zmenili aj pomery na stranách jeho rodičov. Preto v tom čase svojím rozhodnutím zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého P. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 125 eur mesačne a mal za primerané pre vek maloletého dieťaťa aj jeho odôvodnené potreby výživné navýšiť, a to s prihliadnutím na zabezpečovanie základných potrieb pre maloletého spojené so školskými a mimoškolskými aktivitami, zdravotný stav maloletého, ako aj možnosti a schopnosti, ktoré boli preukázané v tom čase na stranách oboch rodičov maloletého dieťaťa.

10. V súčasnej dobe je dôvodné konštatovať, že u maloletého P. A. došlo k podstatnej zmene v pomeroch na jeho strane oproti stavu pomerov v predchádzajúcom období roku 2017. Maloletý už navštevuje 7. ročník ZŠ na Tulipánovej ulici v Nitre. Je o tri roky starší v porovnaní s predchádzajúcim obdobím. Výdavky na jeho strane sa zvýšili rastom, vývojom i osobnostným rozvojom. Tento stav vyžaduje pre maloletého nákup oblečenia, obuvi, ktoré veci matka maloletému kupuje v bežnej obchodnej sieti. Matka maloletému kupuje botasky za približne 35 eur. Veľkosť konfekčného oblečenia má maloletý v rade M. Obuv maloletému kupuje v pánskej konfekčnej veľkosti 03-40. Matka maloletému kupuje aj značkové veci a finančné prostriedky pre syna dostáva maloletý aj od starých rodičov zo strany matky na jeho potreby. Maloletý je nateraz zdravý. Kvôli príprave do školy v rámci pandemickej situácie musela matka pre maloletého zabezpečiť internet, za ktorý zaplatila poplatok 69,80 eur, čo súvisí s online vyučovaním. Naďalej s maloletým navštevuje MUDr. Košťurjaka, ako aj MUDr. Gubáňovú. Imunológ maloletému predpisuje lieky. Naposledy mu predpísal ampulky, za ktoré matka zaplatila 33 eur, nakoľko maloletý je alergický na peľ a trávy. Maloletý už má vysadenú bezlepkovú stravu, keďže mal medzičasom dobré výsledky. Výchovné problémy u maloletého matka súdu nesignalizovala. Samotná matka dieťaťa dosahuje v súčasnom období príjem vo výške 643,09 eur mesačne u zamestnávateľa NKS s.r.o.. Majetkové pomery na strane matky dieťaťa sa nijako nezmenili. Matka s maloletým naďalej bývajú v 1 izbovom byte v N., ktorý byt je v prenájme. Nájomné predstavuje čiastku 420 eur mesačne, pričom v uvedenom byte matka býva s maloletým, s jej mamou a v tomto byte býval tiež otec matky dieťaťa do doby, kým nezomrel, a to do 25.12.2020. Matka dieťaťa má vzdelanie dosiahnuté na SOU bez maturity ako knihárka, avšak doteraz vždy pracovala v Komunálnych službách a robila upratovačku, ktorý stav trvá u nej doteraz. Matka dieťaťa nemá žiadne pôžičky ani úvery. Finančne jej pomáhali v minulosti jej rodičia, pričom nateraz jej pomáha už len jej mama, keďže jej otec zomrel. Maloletý momentálne nemá žiadny kontakt s otcom, pričom podľa vyjadrenia matky otec na dieťa neplatí výživné včas.

11. Otec maloletého dieťaťa nepozná pomery na strane syna P., s ktorým sa nestretáva a o syna neprejavuje žiadny záujem. Výživné na syna platí podľa doterajšieho rozhodnutia súdu vo výške 125 eur mesačne. Otec je naďalej vlastníkom 3 izbového bytu v Nitre, ktorý podľa jeho vyjadrenia obýva sám. Uhrádza za bývanie mesačne 130 eur. Inú nehnuteľnosť otec dieťaťa nevlastní. Nevlastní ani motorové vozidlo a nemá vodičské oprávnenie. Má pôžičku od VÚB a.s., ktorú spláca mesačnou splátkou 129,50 eura. Súdu uviedol, že v uvedenom byte býva sám a nemá tam žiadnych nájomníkov. V súčasnej dobe je otec evidovaný na ÚPSVaR Nitra, pričom predtým maródlil 5 mesiacov. Nemocenské dávky poberal vo výške sumy 471,40 eur mesačne, a to potom ako skončil pracovný pomer v spoločnosti Syncreon. Negoval stav, že by požíval v súčasnej dobe alkohol, pričom uviedol, že večer pri TV si dá pohár piva. Uviedol, že alkohol nie je jeho kamarátom a tiež uviedol to, že alkohol na poslednom pracovisku nepožíval.

12. Z vykonaného dokazovania vo veci súd zistil, že otec dieťaťa naposledy pracoval v spoločnosti Syncreon Slovakia s.r.o. na základe pracovnej zmluvy, ktorá bola uzatvorená medzi otcom dieťaťa a uvedenou spoločnosťou na dobu neurčitú dňa 12.11.2019. Pracovný pomer otca v uvedenej spoločnosti sa skončil 14.7.2020, pričom zmluvné strany sa dohodli na tom podľa § 60 Zákonníka práce. U uvedeného zamestnávateľa za obdobie 11/2019 do 7/2020 otec dieťaťa dosahoval čistý priemerný mesačný príjem 614,61 eur. K ukončeniu pracovného pomeru u otca z úrovne uvedenej spoločnosti došlo na základe vykonania dychovej skúšky u otca dieťaťa pracovníkmi Business protection spoločnosti Jaguar Landrover vzhľadom na skutočnosť, že zamestnanci spoločnosti Syncreon majú výkon práce v areáli uvedenej spoločnosti a u pána V. bola vykonaná dychová skúška na prítomnosť alkoholu v krvi s pozitívnym výsledkom 0,23 mg/l. Opakovaná dychová skúška bola vykonaná s pozitívnym výsledkom 0,21 mg/l a otcovi dieťaťa bola odobratá vstupná karta a bol odprevadený mimo objekt spoločnosti pracovníkmi Business protection. Následne vzhľadom na uvedené skutočnosti sa zamestnávateľ a zamestnanec dohodli ukončenie pracovného pomeru dohodou, pričom vzhľadom na výsledok dychovej skúšky u pána V. A. spoločnosť Syncreon Slovakia s.r.o. neprejavila ďalší záujem o pokračovanie v práci zo strany otca dieťaťa - V. A.. Tieto skutočnosti sú podložené aj súdu zaslanou dohodou uvedenej spoločnosti s otcom dieťaťa, z ktorej vyplýva, že pracovný pomer menovaného skončil dňom 14.7.2020. Pracovný pomer otca v uvedenej spoločnosti bol uzatvorený na dobu neurčitú, čo znamená, že otec dieťaťa mohol v uvedenej spoločnosti pracovať pokiaľ by rešpektoval požiadavky zamestnávateľa a najmä to, že pre jeho zamestnávateľa bolo jednoznačne neprípustné, aby na pracovisku požíval alkohol. U otca dieťaťa bol zistený alkohol dychovou skúškou, čím otec dieťaťa porušil zásadne pracovnú disciplínu, ktorý stav sa v konečnom dôsledku stal dôvodom, pre ktorý zamestnávateľ so zamestnancom - otcom dieťaťa pracovný pomer ukončil. Ako vyplýva aj z predchádzajúcich pracovných zmlúv uzatvorených s otcom dieťaťa s viacerými zamestnávateľmi je zrejmé, že podľa spoločnosti ABM Vegetable s.r.o. otec dieťaťa nemal záujem o prácu, hoci v tejto spoločnosti pracoval, pričom pracovný pomer mal ohraničený dobou určitou do 4.2.2020. Dohodnutú mzdu mal stanovenú na sumu 550 eur mesačne v rámci 40 hodinového týždňa. Uvedený pracovný pomer u zamestnávateľa ABM Vegetable s.r.o. bol skončený 5.11.2019, teda predčasne, keďže jeho pracovný pomer bol uzatvorený do 4.2.2020. Pracovný pomer bol ukončený s menovaným v skúšobnej dobe podľa § 72 Zákonníka práce. Rovnako treba poukázať na stav, že otec dieťaťa pracoval aj v spoločnosti EUROPERSONAL & FABRIKA s.r.o., a to na základe pracovnej zmluvy a dohody o dočasnom pridelení zamestnanca zo dňa 12.6.2019, v ktorej spoločnosti otec pracoval od 12.6.2019 do 13.6.2019 na hlavný pracovný pomer. Pracovný pomer s otcom však bol ukončený zo strany užívateľského zamestnávateľa v skúšobnej dobe, a to dňa 13.6.2019. U uvedeného zamestnávateľa vtedy dosiahol príjem 71,24 eura, a to v mesiaci jún 2019.

13. Z uvedeného stavu na strane otca dieťaťa jednoznačne vyplýva, že otec dieťaťa nepristupuje zodpovedne k jeho rodičovskej povinnosti, ktorú má vo vzťahu k P. A.. Otec sa s maloletým nestretáva, nekomunikuje s ním, nepozná jeho odôvodnené potreby a jediné na čom sa podieľa je stav, že na základe rozhodnutia súdu na svojho syna prispieva výživným v sume 125 eur mesačne. Inak sa o syna nezaujíma. Sám býva v 3 izbovom byte, za ktorý uhrádza výdavky spojené s bývaním. Preukázateľne naďalej požíva alkohol, a to nielen doma, ale aj na pracovisku, čoho dôsledkom je to, že jeho už bývalí zamestnávateľia vyššie označení s ním pracovný pomer práve kvôli požívaniu alkoholu ukončili. Napriek tomu, že otec deklaruje, že alkohol nepožíva, túto skutočnosť vyvracajú skutočnosti, ktoré potvrdili jeho bývalí zamestnávateľia, z ktorých jednoznačne vyplýva, že k ukončeniu pracovného pomeru otca dieťaťa došlo práve z dôvodov na strane otca, a to z dôvodov požívania alkoholu otcom dieťaťa v nedávnom období. Poukázať treba na to, že otec dieťaťa má možnosti, schopnosti i majetkové pomery, ktoré mu dovoľujú, aby sa na výžive maloletého syna P. A. podieľal vyššou sumou výživného ako doteraz, nakoľko to vyžadujú odôvodnené potreby maloletého, ktorý je starší, rastie, vyvíja sa, je zdravý, pričom jeho odôvodnené potreby mimo výživného, ktoré otec na syna platí, jednoznačne zabezpečuje len jeho matka s pomocou jej blízkych, t.č. už len s pomocou matky - starej mamy maloletého, keďže starý otec mal. dieťaťa - otec matky dieťaťa zomrel 25.12.2020 ako to potvrdzuje úmrtný list (č.l. 71). Matka dieťaťa je dlhodobo riadne pracovne zaradená, v pracovnom živote je aktívna a dosahuje príjem, z ktorého vie kryť odôvodnené potreby maloletého P.. Nie je však jediným rodičom maloletého syna, keďže mal. P. A. má aj otca. Jeho otec V. A., nar. XX. XX. XXXX však nemá absolútne žiadny kontakt so synom, nepodieľa sa na jeho výchove, nekontaktuje sa so synom a evidentne nemá záujem akokoľvek zmeniť jeho prístup k dlhodobému požívaniu alkoholu, ktorý alkohol má následok taký, že samozrejme sťažuje pracovné zaradenie sa otca dieťaťa, ktorý by mohol byť riadne aktívne zamestnaný a mohol by dosahovať príjem, ktorým by sa pravidelne podieľal na výžive syna P. podieľal. To by však musel mať inú pracovnú disciplínu a zodpovednosť sám k sebe aby nepil. Keďže otec sa absolútne nepodieľa ani na

výchove syna, bremeno povinností, ktoré súvisia s mal. P. A. v podstate je len bremenom matky dieťaťa, ktorej pomáha jej matka - dôchodkyňa.

14. Otec dieťaťa má zjavne k jeho rodičovstvu nezodpovedný postoj a tento jeho postoj je dlhodobý, trvá už niekoľko rokov, pričom otec dieťaťa nie je schopný sebareflexie a zodpovednosti nielen za seba, ale ani za jeho syna. Aj napriek tomu, že otec dieťaťa je momentálne evidovaný na ÚPSVaR Nitra, nemôže sa nijako zbaviť zodpovednosti, ktorá vyplýva z jeho otcovstva k mal. P. A. a toho, že jeho vyživovacej povinnosti k maloletému P., ktorá u otca dieťaťa trvá, a to do doby kým sa maloletý syn rodičov nebude schopný živiť sa sám. Otec dieťaťa sám sebe spôsobil stav, že nie je schopný jeho vyživovaciej povinnosti plniť, keďže vlastnou vinou stratil prácu u viacerých zamestnávateľ, u ktorých mohol pracovať keby zodpovedne pristupoval k rodičovstvu a hlavne keby upustil od požívania alkoholu, ktorý evidentne tvorí prekážku pre jeho aktívne zaradenie sa v pracovnom procese. Tento stav si však otec spôsobuje sám vlastnou vinou. Otec požíva alkohol, spláca pôžičku súvisiacu s bytom, ktorý sám užíva, pričom ide o trojizbový byt. Na pôžičku mesačne dá splátku vo výške 129 eur. Návrh ktorým žiadal priznanie invalidného dôchodku mu bol sociálnou poisťovňou zamietnutý. Hoci sám uviedol, že alkohol nie je jeho kamarátom, skutočnosť, ktorú potvrdzuje vykonané dokazovanie svedčí práve opak, a konkrétne tomu, že otec alkohol naďalej požíva a sám vlastnou vinou sa pripravuje o možnosť pracovného zaradenia, nemá žiadnu pracovnú disciplínu a požívania alkoholu mu spôsobuje problémy. Uvedené skutočnosti v pomeroch na strane otca dieťaťa súd posúdil tak, že otec dieťaťa má vzdelanie, finančné zázemie a potenciál, aby si plnil jeho rodičovskú povinnosť k synovi P. A., ktorá povinnosť u neho stále trvá a hlavne, aby urobil všetko preto, aby svoje doterajšie konanie jednoznačne zmenil a napravil. Jeho syn P. je na jeho výživu odkázaný, matka dieťaťa rozhodne nemá povinnosť len saturovať odôvodnené potreby syna, keďže maloletý má dvoch rodičov a je povinnosťou otca v stave, keď sa o syna nezaujíma, nestretáva sa s ním, aby sa aspoň podieľal na jeho výžive. Je to jeho rodičovská povinnosť a spojená by s ňou mali byť i rodičovská zodpovednosť zo strany otca. Túto však evidentne otec dieťaťa nemá. Je neprípustné, aby otec dieťaťa viedol naďalej jeho život tak ako vedie, mal by v záujme syna urobiť všetko preto, aby svoje správanie a konanie zmenil a stal sa aktívnym článkom pre syna ako jeho rodič. Len pevná vôľa otca dieťaťa ukáže, aký bude rodičovský postoj otca k synovi a akých zmien bude u seba otec dieťaťa schopný.

15. Súd vzhľadom na vykonané dokazovanie v predmetnej právnej veci zvýšil výživné zo strany otca na mal. P. A., nar. XX. XX. XXXX zo sumy 125 eur mesačne na sumu 160 eur mesačne od 01. 06. 2021 v nadväznosti na podanie návrhu matky dieťaťa v tejto veci, ktoré urobila 10. 06. 2020. Povinnosťou otca dieťaťa je preto naďalej sa na výžive syna podieľať, a to to sumou výživného 160 eur mesačne od 01. 06. 2020 a výživné poukazovať k rukám matky mal. dieťaťa vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred. Otec doteraz na syna platí výživné v sume 125 eur mesačne. Takto otec výživné na syna platil v období od 01. 06. 2020 do 31. 03. 2021. Podľa rozhodnutia súdu v tejto veci je otec povinný na výživu syna od 01. 06. 2020 do 31. 03. 2021 platiť výživné v sume po 160 eur mesačne. Za uvedené obdobie otec dieťaťa zaplatil na mal. syna podľa doterajšieho rozsudku sumu 125 eur za obdobie desiatich mesiacov, čo je spolu 1250 eur. Rozdiel sumy, ktorú otec dieťaťa má zaplatiť podľa tohto rozsudku, čo sa týka zročného výživného zo strany otca na mal. P. A. predstavuje zročné výživné sumu 350 eur (1.600, eur ktoré má zaplatiť otec podľa tohto rozsudku mínus 1250 eur, ktoré zaplatil otec na syna za uvedené obdobie 10-tich mesiacov). Takto vypočítané zročné výživné zo strany otca pre mal. syna je otec dieťaťa na základe rozhodnutia súdu splácať v splátkach po 40 eur mesačne až do zaplatenia, a to k rukám matky dieťaťa spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

17. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého. Odvolanie odôvodnil tým, že nesúhlasí s rozhodnutím Okresného súdu ohľadne spätne vyčíslenému nedoplatku zročného výživného, nakoľko M. K. výživné platil pravidelne a včas vždy do 15 v mesiaci. Menovaná nie je ochotná s ním komunikovať a nemá možnosť stretávania s maloletým A. A.. Jej postoj voči jej osobe je negatívny a uznáva iba šikanovanie a udáva ho policajtom a vyhráža sa exekúciou, ktorá je zastavená v celom rozsahu. Nie je si vedomý žiadneho nedoplatku voči menovanej a nevidí žiadny dôvod na uhrádzanie zročného výživného.

18. Okresný súd mu nedal možnosť vyjadriť sa k jeho finančnej situácii - 7 mesiacov bol na PNke a od 30.1.2021 je evidovaný na úrade práce, ktorý mu vypláca sumu 124 eur, ako občanovi v hmotnej núdzi. Bez finančnej podpory matky by bol bezdomovec, menovaná neustále útočí na jeho 3 izbový byt, na ktorý prispeli rodičia. Mám záujem o prácu. Pravidelne chodí na výberové konania a hľadá si prácu, ale jeho požiadavke, aby pracoval na dve zmeny nie je vyhovené. Jeho zdravotný stav mu nedovoľuje pracovať nočnú prácu, pretože má epilepsiu. Žiadal súd o zdokladovanie výdavkov menovanej M. K., pretože výška nájomného v sume 420 eur je nezmyselná čiastka. Menovanej vyhovuje bývanie v jednoizbovom byte, hoci ako slobodná matka mohla od mesta žiadať štátny byt. V rozsudku sa menovaná ohradzuje tým, že jej poklesol zdroj príjmu úmrtím jej otca, hoci manželka boli rozvedení. Jemu tiež zomrel otec dňa 6.11.2020 a znížil sa mu príspevok zo strany rodičov. On žije dôstojný život a je mu ľúto, že menovaná stále na ňom nachádza chyby a všade ho ohovára. Odvolávam sa voči rozhodnutiu súdu v bode 23 - keď určil sumu 160 eur od 01.6.2021, nie je mu jasné prečo sa priklonil súd k návrhu matky, ktorá navrhla zročné výživné späť od 1.6.2020. Nakoľko jej finančná situácia je dobrá - jej príjem je zo zamestnania predstavuje sumu 643 eur, rodičovský príspevok 25 eur a výživné 125 eur. Navrhol zrušiť zročné výživné a znížiť určené výživné na sumu 140 eur.

19. K odvolaniu otca sa písomne vyjadril kolízny opatrovník, ktorý uviedol, že sa stotožňuje s rozhodnutím prvoinštančného súdu, pretože dané rozhodnutie je v čo najlepšom záujme mal. dieťaťa.

20. K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka maloletého tak, že nesúhlasí so znížením výživného na syna, pretože sa zvýšili výdavky na syna. Nevyhovuje jej bývanie v podnájme v jednoizbovom byte, pretože sú traja a platia 420 eur a na štátny byt nemajú nárok. Otec viackrát prišiel na pojednávanie pod vplyvom alkoholu a pre alkohol prišiel viac krát o prácu. Nezaujímam sa o syna, preto sa nestretávajú.

21. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie (§ 65, § 66 CMP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario CSP), keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli krajského súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP v spojení s § 391 ods. 2 CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

22. Podľa § 398 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

23. Podľa § 398 ods. 1 písm. c/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

24. Podľa § 391 ods. 1 CSP, k odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

25. Odvolací súd preskúmajúc dôvodnosť podaného odvolania otca zistil, že návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 10.6.2020 sa matka domáhala, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého P. A., nar. XX.X.XXXX z dôvodu, že od poslednej úpravy výživného došlo u maloletého k zásadnej zmene v pomeroch.

26. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

27. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

28. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

29. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

30. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

31. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

32. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

33. Podľa § 157 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“) rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

34. Pojem výživné znamená zabezpečovanie a úhradu osobných potrieb medzi osobami, ktoré majú k sebe príbuzenský alebo iný rodinný vzťah. Pojmovými znakmi výživného je majetková hodnota, ktorá má vyhranený účel (úhrada osobných potrieb) a že jej základom a vlastným dôvodom existencie je určitý osobný, rodinný vzťah medzi oprávneným a povinným. Vyživovacia povinnosť má osoba, ktorá má hradiť úhradu osobných potrieb. Korešponduje jej nárok na výživné, ktorý má osoba oprávnená. Výživné je právny inštitút, ktorý je vnútorne diferencovaný a to podľa povahy osobného pomeru medzi oprávneným a povinným. Spoločenské funkcie vykazujú rozdiely, pokiaľ ide o jednotlivé druhy výživného. Z toho hľadiska je spoločensky najvýznamnejšia vyživovacia povinnosť rodičov k deťom. Funkcia výživného je podmienená i mravnými názormi spoločnosti. Právna úprava inštitútu výživného sa snaží zaistiť, aby tam, kde dôjde k poruchám v rodinnoprávnych vzťahoch, bola riešená tak, aby ich pôsobenie bolo čo najmenej obmedzené. Pre úpravu výživného to konkrétne znamená, že zákon usiluje zaistiť i pre poruchové prípady plnenie výživného pravidelne, riadne a v rozsahu, ktorý zodpovedá jeho funkcii v rodine. Nárok na výživné a vyživovacia povinnosť sú založené priamo v zákone. To znamená, že k vzniku vyživovacej povinnosti postačí, aby tu existovali podmienky, ktoré zákon stanoví, bez toho, aby k tomu museli pristúpiť akékoľvek ďalšie právne skutočnosti. Výživné, i keď je samostatným nárokom, má úzky vzťah k iným inštitútom rodinného práva. Platí to najmä o ustanoveniach o výchove maloletých detí, lebo povinnosť rodičov zaistiť ich riadnu výchovu i výživu je potrebné chápať komplexne. Právne predpisy, ktoré upravujú výživné, majú kogentnú povahu, teda nemôžu byť menené dohodou medzi oprávneným a povinným. Z povahy výživného ako zákonného nároku vyplýva i to, že zákon záväzne upravuje i jeho rozsah. Vzhľadom k mnohotvárnosti konkrétnych prípadov sa pri jeho určovaní kladie dôraz na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti a možnosti povinného. Pri rozhodovaní o výživnom musí súd vychádzať zo zistení, ktoré určujú rozhodujúce podmienky pre stanovenie a výšku výživného v dobe rozhodovania. Pre rozsudok je rozhodný stav, ktorý tu je v dobe jeho vyhlásenia.

35. Plnenie vyživovacej povinnosti je spravidla dobrovoľné, jej úprava súdnym rozhodnutím býva následkom nezhôd v osobnej sfére účastníkov príslušných rodinnoprávnych vzťahov. Riešenie na to nadväzujúcich majetkových otázok dotknuté subjekty vnímajú veľmi citlivo. Zákon preto pojmovo vymedzuje kritériá ako určitý návod pre súd, kombináciou ktorých sa má určiť konkrétna výška výživného. Na strane oprávneného sú relevantné odôvodnené potreby. Na strane povinného sa preskúmvajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery. V súlade s princípom potenciality príjmov na uvedené hľadiská súd u povinného prihliada aj v prípade, ak sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako v prípade neprimeraných majetkových rizík, ktoré na seba povinný berie.

36. Odvolací súd postupom podľa § 65 a § 66 CMP a vzhľadom na odvolacie dôvody otca maloletého konštatuje, že súd prvej inštancie celostne pomery rodičov neposúdil.

37. V prvom rade je treba poukázať na to, že prvoinštančný súd zisťoval skutkový stav u matky a u otca maloletého aj pokiaľ išlo o stav pri poslednej úprave výživného rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 11P/194/2017-27 zo dňa 12.12.2017. Z obsahu pripojených spisov vyplýva, že matka podávala ďalší návrh na zvýšenie výživného, ktorý bol vedený v konaní sp. zn. 13P/74/2019. K posledne menovanému konaniu a východisk, z ktorých súd vychádzal (hoci bol návrh zamietnutý) sa súd prvej inštancie nijako nevyjadril.

38. Prvoinštančný súd v tomto prejednávanom prípade na jednej strane zistil skutočný stav, týkajúci sa príjmov a výdavkov na strane otca a matky pri poslednej úprave výživného rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 11P/194/2017-27 zo dňa 12.12.2017, ale pri úvahách o zmene pomerov sa vysporiadaval len so zmenou pomerov na strane oprávneného z výživného, teda maloletého P. a len jedného povinného z výživného, otca maloletého. Pokiaľ išlo o matku, vo vzťahu k nej nevyhodnocoval nárast príjmu v svetle plasticity povinnosti rodičov platiť výživné, teda ich možností schopností a majetkových pomerov a to vo vzťahu k oprávneným záujmom a potrebám maloletého a jeho práve podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Inými slovami prvoinštančný súd matku pri vyhodnocovaní zmeny pomerov vynechal, hoci aj u nej nastala zmena od poslednej úpravy výživného.

39. Odvolací súd taktiež uvádza, že v zmysle § 77 ods. 1 ZoR výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. V tomto prípade konanie začalo dňa 10.6.2020, pričom súd rozhodol o bežnom výživnom a zročnom výživnom počnúc odo dňa 1.6.2020. Prvoinštančný súd dôvody hodné osobitného zreteľa v odôvodnení napadnutého rozsudku neuviedol, preto aj uvedené bude potrebné napraviť. Len na okraj, vo vzťahu k odvolacím dôvodom otca maloletého odvolací súd konštatuje, že zročné výživné je na mieste priznať za situácie, ak sa v konaní zistí, že fakticky platené výživné povinnou osobou bolo nižšie ako výživné, ktoré podľa zistení súdu mala povinná osoba oprávnenej z výživného platiť.

40. Z pohľadu komplexnosti dôvodov prvoinštančným súdom konštatovaného nezodpovedného prístupu otca k plneniu jeho rodičovských povinností v oblasti platenia výživného bude potrebné dať priestor otcovi (teda aj zisťovanie súdom), pokiaľ išlo o jeho vyjadrenie týkajúce sa nemožnosti sa zamestnať z dôvodu epilepsie. Je treba zistiť stav existencie nepriaznivého zdravotného stavu a vyjadrenie, či taký stav znemožňuje sa zamestnať na prácu v noci a zároveň preukázanie jeho záujmu sa zamestnať.

41. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie procesným postupom v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP v spojení s § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v predmetnom rozhodnutí (§ 391 ods. 2 CSP).

42. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí vo veci samej.

43. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba,

ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).